

РОБЪРТ ЧЕЙМБЪРС ЖЪЛТИЯТ ЗНАК

Превод от английски: Радин Григоров, 2014

chitanka.info

*Утро алено настъпва: то ще обяви
как с тъмата ще постъпим, с нейните
звезди.*

I

Толкова много неща не подлежат на обясняване! Защо определени акорди ме карат да си мисля за златисти и кафяви есенни листа? Защо службата в „Сен Сесил“ отвежда мислите ми сред пещери, чиито стени блестят в сребристо? Какво в гълчавата, прекосяваща „Бродуей“ в шест вечерта, ме караше да си представям бретонска гора, където светлината се процежда сред пролетни листа, а Силвия се привежда, отчасти любопитно, отчасти нежно, над някакъв зелен гущер и мълви удивено:

— Представи си, и това е създание на Всевишния!

Когато за пръв път видях пазача, той стоеше с гръб към мен. И преди да влезе в църквата, той предоставяше сносна цел за апатичния ми поглед. Не ми направи по-голямо впечатление от всички останали минавачи на площада, така че, когато затворих прозореца си и се върнах в ателието, вече бях забравил за него. Късно следобед задушността на деня ме принуди отново да отворя прозореца. Облагането на перваза ми позволи да видя, че в градината на църквата стои човек. И този път не проявих по-голям интерес от обичайното. Наместо това се загледах към площада, където фонтанът клокочеше. Дървета, асфалтови алеи и разхождащи се люде подминаваха смътно ума ми. Понечих да се обърна към триножника си, при което погледът ми закачи непознатия в градината. Лицето му бе обърнато към мен, с неволно движение се приведох, за да го погледна. В същия момент той повдигна глава и ме видя. Лицето му веднага ми напомни на трупояден червей, макар да не можех да посоча точната причина, извикала асоциацията. Изглежда, отвращението към тлъста бяла личинка се бе изписало върху собствените ми черти, защото мъжът се извърна по начин, напомнил за смутено червейче, гърчещо се в плод.

Аз изпълних намерението си и се върнах пред статива, като направих знак на позиращата ми дама отново да заеме позата си. Не след дълго получих недвусмислената възможност да се убедя, че само развалям предишната си работа, затова се заех да изстъргвам

цветовете. Четката ми бе придала нездрав оттенък на плътта. Просто не разбирах как съм могъл да изрисувам подобно разложение в картина, преливала от розовина.

За всеки случай погледнах към Теси. Тя не се бе променила; приятната руменина продължаваше да обагря бузите и шията ѝ дори под намръщения ми поглед.

— Аз ли съм направила нещо?

— Не, аз съм виновникът. Развалих ръката и просто не проумявам как съм могъл да нанеса подобно нещо върху платното.

— Добре ли позирам? — настояваше тя.

— Разбира се. Прекрасно.

— И вината не е моя?

— Не. Както казах, аз съм си виновен.

— Съжалявам — рече Теси.

Аз ѝ казах, че може да си почине. Докато почиствах участъка с напоен в терпентин тампон, тя отиде да изпуши една цигара и да разглежда илюстрациите в „Куриер Франсез“.

Незнайно дали по вина на терпентина, или дефект в канавата, но във всеки случай нездравият оттенък се разпространяваше из все по-голяма част от картината — като гангрена. Колкото и енергично да търках, заразата плъзваше по цялото изрисувано тяло. Сепнат, аз се опитвах да я огранича, но напразно: вече и гърдта губеше живия си вид. Инфекцията се разпространяваше из цялата снага, като вода, попивана от гъба. Мастихинът, стъргалката и терпентинът политаха един след друг. И през цялото време си мислех за разговора, който щях да проведя с Дювал (това е човекът, от когото се снабдявах с платна). Но скоро установих, че той няма вина. И боите, купувани от Едуард, също не бяха виновни.

— Остава терпентинът — гневно си казах аз. — Или това, или зрението ми е угаснало преждевременно.

Повиках Теси. Тя се приведе над стола ми, все още изпускаща димни кръгчета.

— Какво си направил с картината? — възкликна тя.

— Нищо! — изръмжах аз. — Сигурно е от терпентина.

— Какъв отвратителен цвят е придобила сега — продължаваше Теси. — Наистина ли мислиш, че кожата ми има цвета на зеленясало сирене?

— Не, не мисля. Някога да си ме виждала да рисувам по подобен начин?

— Не съм.

— Тогава...?

— Изглежда, наистина е от терпентина — отстъпи тя. И подир това си облече кимоно, за да ми обърне гръб и да продължи да пуши край прозореца. Аз продължих да стържа и чегъртам, докато в един момент не ми омръзна. Този момент бе ознаменуван със сграбчването на четките ми и запращането им към злощастната картина. Гръмка псувня придружи този кратък полет. За щастие само тонът на гласа ми достигна до слуха на Теси.

Но това се оказа достатъчно, за да сложи начало на конското й:

— Браво! Ругай, дръж се като глупак и троши четките си! От три седмици не си излизал, а сега късаш картината! Ама че хора сте художниците!

Почувствах обичайния срам и изправих унищожената картина до стената. Теси ми помогна да почистя четките и отиде да се облече. Иззад паравана тя благоволи да ме съветва за начини, които да успокоят избухливостта ми. Когато прецени, че ме е измъчвала достатъчно, девойката изникна иззад преградата с искане да съм й помогнал да закопчае последните копчета на роклята си.

— Всичко се обърка от мига, в който ти се върна от прозореца и започна да говориш за гнусника, когото си бил видял пред църквата — обяви тя.

— Тъй. Обзалагам се, че той е проклел картината ми. — Аз се прозинах и си погледнах часовника.

— Известно ми е, че минава шест — рече Теси. В момента тя си оправяше косата пред огледалото.

— Нямах намерение да те държа толкова дълго.

Аз се облегнах на парапета, но се отдръпнах веднага, защото онзи с бледното лице отново стоеше в двора на църквата. Реакцията ми не убягна на Теси; на свой ред тя се приведе във.

— Това ли е човекът, който те дразни? — шепнешком се осведоми тя.

Потвърдих с кимване.

— Не виждам лицето му, но той наистина ми изглежда някак тлъст и мазен — продължи Теси, извъръщайки се към мен. — Напомня

ми на един мой кошмар, ужасен кошмар. А дали наистина е било само сън? — додаде тя, загледана в обувчиците си.

— Това не бих могъл да ти кажа — усмигнах ѝ се аз.

Теси отвърна на усмивката ми.

— Ти също участваше, така че би могъл да знаеш нещо.

Аз побързах да се възпротивя:

— Теси, моля те! Не смей да ме ласкаеш с признания, че се явявам в сънищата ти!

— Истина е — настоя младата жена. — Искаш ли да ти разкажа?

— Слушам те.

Сега беше мой ред да запаля цигара.

Теси отново се обърна към улицата и заговори със сериозен тон:

— Една нощ през миналата зима си бях легнала и вече се унасях, без да мисля за нещо конкретно. По-рано същия ден ти бях позирала и бях много уморена — с онази умора, която понякога не ти позволява да заспиш. Чух как камбаните в града удрят десет, единадесет и накрая полунощ. Явно съм заспала именно около среднощ, защото не си спомням нови удари. Струваше ми се, че едва съм затворила очи, когато нещо в съня ми ме накара да се надигна и да се приближа до прозореца. Двадесет и първа улица бе пуста, поне докъдето стигаше погледът ми. От гледката започнах да изпитвам страх; всичко навън ми изглеждаше тъй... тъй черно и смущаващо. И тогава долових трополенето на колела. Струпаше ми се, че точно тях трябва да изчаквам. Те се приближаваха много бавно; мина известно време, преди да различа очертанията на кола, напредваща по улицата. Тя се приближаваше все по-близо и по-близо; при минаването ѝ под прозореца ми можах да видя, че това е катафалка. И докато треперех от страх, кочияшът повдигна глава и погледна право към мен. Погледът му ме сепна; аз се събудих и видях, че съм застанала край прозореца, трепереца от страх. Долу нямаше никаква катафалка. Това видение ми се присъни отново през март; тогава пак се събудих край отворения прозорец. А снощи го сънувах за трети път. Ако си спомняш, през нощта валя. Явно съм стояла известно време до прозореца, защото нощницата ми беше подгизнала.

— А аз какво общо имам? Нали каза, че си сънувала и мен?

— Ти... Ти лежеше в ковчега, но не беше мъртъв.

— В ковчега?

— Да.

— Видяла си ме?

— Не, но знаех, че ти си вътре.

— Да не би да си яла салата от раци или уелски заек? — засмях се аз. Или поне се опитах, защото ужасеният ѝ възклик ме прекъсна. — Теси, какво има?

Теси се бе свила край прозореца.

— Мъжът... мъжът пред църквата... Той караше катафалката.

— Глупости — рекох аз. В очите на Теси се четеше истински ужас. Аз се приближих до прозореца и надникнах. Непознатият беше изчезнал. — Не говори глупости, Теси. Днес работихме прекалено дълго; това те е изнервило.

— Нима мислиш, че бих могла да забравя това лице? — промълви тя. — Три пъти виждах катафалката да минава под прозореца ми; три пъти кочияшът извърещаше лице към мен. То бе тъй бяло и кашкаво. Изглеждаше мъртво; лицето на отдавнашен мъртвец.

Аз я накарах да седне и да изпие чаша марсала. И докато тя поглъщаше виното, аз приседнах до нея, за да я успокоя.

— Ето какво, Теси, отиди в провинцията за седмица-две. Там няма да те преследват повече сънища с катафалки. Ти позираш по цял ден и вечерта се оказваш изнервена. Това не може да продължава. Да не говорим, че когато приключиш с позирането, ти, наместо да си легнеш, търчиш в Сълзърс Парк, Елдорадо или Кони Айлънд. И на следващия ден, когато дойдеш тук, си изцедена. Не е имало никаква катафалка. Всичко това е било лош сън, породен от мъките на храносмилането ти.

Последните ми думи успяха да я накарат да се усмихне.

— Ами мъжът пред църквата?

— Напълно обикновено създание, което не спазва здравословен режим.

— Името ми да не е Теси Риърдън, ако лицето на мъжа от катафалката не изглежда досущ като онова на онзи от градината. Готова съм да ти се закълна, господин Скот!

— Какво толкова имаш против карането на катафалка? И това е занаят като всички останали.

— Значи мислиш, че наистина съм видяла катафалката?

— Ако наистина си я видяла, няма нищо необичайно в това, че я е карал човек като нашия познайник.

Теси се надигна и разгърна парфюмираната си кърпичка, по съвместителство съхранявала и парче дъвка, което тя лапна.

— Лека нощ, господин Скот — каза девойката, стисна ръката ми, сложи си ръкавиците и излезе.

II

На следващата утрин пиколото Томас ми донесе няколко вести едновременно с броя на „Хералд“: църквата отсреща била продадена. За това благодарих на Бога — не защото имах нещо против паството, та и самият аз бях католик. Но гласовитият проповедник дразнеше нервите ми: всяка негова дума отекваше из вътрешността на храма и долиташе до апартамента ми. Дразнеше ме не само гръмкият му ентузиазъм, а и влудяващото носово „р“. Освен него имах и друг враг: някакъв неизвестен органист, който държеше да импровизира изпълненията си на химните. Трябва да призная, че копнеех да изпия кръвта на съществото, което си позволяваше да изпълнява славословията с такива акорди, каквито рядко могат да бъдат чути и в изпълненията на подрастващи. Трябва да призная, че свещеникът не беше лош човек, но всеки път, когато изревеше: „И р-р-рече Господ на Мойсея: Господ е силен Воин, името му е Йехова. И гневът ми ще пламне, и ще ви избия с меч!“ аз се заемах да изчислявам колко века чистилице се полагат за такива крясъци.

— Кой е закупил терена? — обърнах се аз към момчето.

— Туй не ми е известно, сър. Говори се, че господинът, дето държи тези квартири, бил попоглеждал към църквата. Може и той да е. Може да иска да строи още квартири.

Аз се приближих до прозореца. Младежът с болнаво лице стоеше край портата на църквата. Само при вида му познатото отвращение ме обзе.

— Я кажи, Томас, кой е онзи човек?

Момчето шумно прибра сополите си.

— Онзи червейляк ли? Туй е нощният пазач на черквата, сър. Повдига ми се само като го гледам, сър. По цяла нощ кисне на онея стълби и се вира, като че си му изял десерта. Веднъж не се сдържах и му цапнах един, сър, ще прощавате, такава...

— Нищо, слушам те.

— Една вечер ние с Хари се прибираме. Хари и той е англичанин като мен, сър. Моли и Джен от кафенето вървяха с нас. Та оня се звери към нас и аз му викам: „Какво гледаш бе, тлъст?“ Ще прощавате, сър, така му рекох. Оня продължава да мълчи. „Излез да ти мелна тиквата“, викам. И отварям вратата. Онзи гледа като отровен, ама пак мълчи. Е, а аз го ошамарих, ама съжалявам, щото чутурката му беше мазна и хладна.

— И какво стана после? Той какво направи? — любопитно се осведомих аз.

— Той ли? Нищо.

— Ами ти, Томас?

Младият слуга се изчерви и се усмихна неспокойно.

— Господин Скот, аз страхливец не съм. И пак не мога да ви кажа защо се сфиряха. Служил съм тръбач в Пети кавалерийски полк; при Тел ел Кебир бях прострелян.

— Да не искаш да кажеш, че си избягал?

— Тъй, сър. Избягах.

— Защо?

— И аз бих искал да узная, сър. Просто грабнах Моли и се затичах. Останалите и те се бяха сепнали като мен.

— Но от какво?

Томас не отговори веднага, но по това време любопитството ми се беше изострило достатъчно, за да настоя.

Трите години живот в Щатите не само бяха променили лондонския му диалект, но и му бяха придали американския страх от присмех.

— Вий няма да ми повярвате, господин Скот...

— Напротив, ще ти повярвам.

— А ще ми се смеете ли?

— Глупости! Той се поколеба.

— Ето какво, сър. Когато го ударих, той ме грабна за китката, сър. Аз се извих и един от пръстите му ми остана в ръката.

Изглежда, моето лице бе споделяло неговия ужас, защото Томас додаде:

— Ужасно беше. Всеки път, щом го видя, гледам да се държа настрана. Гади ми се от него.

Когато пиколото си отиде, аз отново се доближих до прозореца. Непознатият стоеше край църковната ограда, отпуснал ръце върху портата. Отвращението не ми позволи да го гледам дълго: побързах да се върна пред статива, защото забелязах, че средният пръст на дясната му ръка липсва.

В девет сутринта Теси се появи и с жизнерадостно приветствие изчезна зад паравана, за да се разсъблече. Аз успях да я зарадвам допълнително, поставяйки ново платно на статива. Докато работех, девойката мълчеше, но щом въгленът престана да стърже и аз се заех с нанасянето на фиксатива, тя забърбори.

— Миналата нощ си изкарах чудесно. Бяхме у Тони Пастор.

— Бяхме? — натъртих аз.

— Аз, Маги — знаеш я, тя позира за господин Уайт — и Пинки МакКормик. Наричаме я Пинки, защото тя има прекрасна червена коса, на която вие, творците, толкова се радвате. А, и Лизи Бърк.

Аз разпръснах ново количество фиксатив.

— Слушам те.

— Там бяха Кели и Бейби Барне, танцьорката. И всички останали. Дори си намерих ухажор.

— Но си избрала да се върнеш при мен?

Тя се засмя и тръсна глава.

— Той е брат на Лизи. Казва се Ед. Истински джентълмен.

Аз се опитах да ѝ обясня да внимава повече с увлеченията.

Съветите ми бяха приети с лъчезарна усмивка.

— С подобни увлечения умея да се оправям — рече тя, загледана в дъвката си. — Но Ед е различен. Лизи е най-добрата ми приятелка.

И Теси разказа как Ед се върнал от фермата си в Лоуъл, Масачусетс и заварил нея и Лизи пораснали, какъв обещаващ млад мъж бил той и как никак не се колебаел да похарчи половин долар за сладолед и стриди, за да отпразнува назначението си. Аз поднових работата си преди тя да е приключила с разказа, а Теси отново зае позата си, като продължаваше да чурулика оживено. Към пладне бях напреднал с основите и Теси дойде да погледне.

— Така е по-добре — заяви тя.

Аз бях на същото мнение и погълнах обета си със задоволство. Теси разположи своя обяд на маса срещу мен.

Двамата си поделихме една бутилка бордо и припалвахме цигари от общо огънче. Трябва да призная, че бях много привързан към нея. Пред очите ми тя бе изоставила скованото и крехко дете, за да се превърне в нежна и същевременно изящно формена жена. Бе работила като мой модел в рамките на последните три години и за този период се бе превърнала в моя любимка. Много бих се притеснил, ако следващата ѝ трансформация я превърнеше в някоя от онези дами, които не се свеняха да редуват партньорите си, по не бях забелязал издайническа промяна в маниерите ѝ, така че в сърцето си чувствах, че всичко е наред. Двамата с нея никога не обсъждахме етика, а аз няхах намерение това да се промени: отчасти защото не смятах, че точно аз бих могъл да служа за еталон в това отношение, и отчасти защото знаех, че тя така или иначе би сторила онова, което си е наумила, напук на мен. И все пак се надявах, че тя няма да се забърква в неприятности, защото ѝ желяех доброто. А покрай това и желяех да продължа да работя с най-добрия си модел. Знаех, че това ухажване, както се бе изразила тя, не е от значение за момичетата като нея. В Америка тези неща се отличаваха коренно от парижкия им еквивалент. И все пак, като човек, който е опознал същинския живот, осъзнавах, че един ден по един или друг начин някой би могъл да грабне моята Теси. Макар самият аз да смятах, че бракът е глупост, тайничко се надявах, че въпросният грабител ще прояви доблестта да я отведе пред свещеник. Аз съм католик. Когато слушам каноническата меса или когато просто ми се прииска да се прекръстя, аз усещам как всичко, включително аз самият, става по-жизнено. А от изповядването се чувствам облекчен. Човек, който толкова дълго е живял сам, задължително трябва да се изповядва някому. Освен това Силвия бе католичка... Но Теси е много различна. Теси също изповядва католицизма и е много по-религиозна от мен. Това ми даваше основание да не се опасявам за красивата девойка — докато тя не се влюбеше. Ала когато това се случеше, самата съдба щеше да определи ориста ѝ. Мислено се молах съдбата да я държи далеч от мъже като мен и да съчетае пътя ѝ с някой като Ед Бърк или Джими МакКормик!

Теси запращаше димни кръгчета към тавана и подрънкваше с леда в чашата си.

— Знаеш ли, че и на мен ми се присъни кошмар? — обадох се аз.

— Само не казвай, че си сънувал нашия човек — изсмя се Теси.

— Именно. Сънят приличаше на твоя, но беше по-отвратителен.

Глупаво и несъобразително от моя страна беше да повдигам тази тема, но предполагам, че ви е известна пословичната нетактичност на художниците.

— Бях заспал някъде към десет вечерта — продължих аз. — В един момент засънувах, че съм се надигнал. Тъй ясно чух камбаните, означаващи полунощ, шумоленето на клоните и параходните свирки, че и сега ми е трудно да повярвам, че е било само сън. Струваше ми се, че лежа в сандък със стъклен капак. През стъклото различавах смътното сияние на отминаващи улични лампи. Трябва да ти кажа, че този сандък бе положен в някаква кола с тапицирана вътрешност. Колата подскачаше по каменни павета. В един момент се раздразних и направих опит да се раздвижа, само че сандъкът се оказа прекадено тесен. Ръцете ми стояха скръстени върху гърдите ми, така че не можех да ги повдигна. Оставаше ми единствено да извикам, но при опита си осъзнах, че съм изгубил гласа си. Тропотът на копитата долиташе ясно до мен, чувах и дишането на кочияша. Тогава до мен достигна друг звук — отварянето на прозорец. Успях леко да извърна глава и открих, че мога да виждам не само през стъкления капак на сандъка си, но и през стъклените стени на покритата кола. Видях къщи, празни и притихнали, лишени от светлина и живот. Само един дом светеше. В него, на първия етаж, бе отворен прозорец. На прозореца стоеше силует, облечен в бяло, който гледаше към улицата. Това беше ти.

Теси бе извърнала лице от мен и се облягаше върху масата с лакътя си.

— Можех да видя лика ти — продължих аз. — Стори ми се, че ти си много тъжна. След миг подминахме и завихме в някаква тясна уличка, където конете спряха. Аз чаках ли, чаках, затворил очи заради страх и нетърпение, но наоколо цареше гробна тишина. Стори ми се, че са изминали часове, не зная точно. Във всеки случай започнах да се чувствам смутен. Имах усещането, че някой стои близо до мен. Това усещане ме накара отново да отворя очи. И да видя бялото лице на кочияша, вперено в мен отвъд капака...

Риданието, долетяло откъм Теси, ме накара да спра разказа си. Тя трепереше като лист. Осъзнах, че съм постъпил глупаво, и направих

опит да загладя щетите.

— Тес, разказвам ти това, за да ти дам пример как чутото влияе върху сънищата ни. Нали не очакваш, че наистина съм лежал в ковчег? Какви са тези тръпки? Не разбираш ли, че твоят кошмар и моята глупава ненавист към най-обикновения пазач просто са повлияли на въображението ми и са намерили израз в съня ми?

Девојката отпусна глава между ръцете си и продължи да риде неутешимо. Не, наистина се бях показал като глупак. Решен този път да я успокоя, аз се надигнах, за да я прегърна.

— Прости ми, мила. Нямах право да те плаша с тези глупости. Ти си прекалено добро момиче, прекалено добра католичка, за да вярваш в сънища.

Нейните пръсти стиснаха моите; главата ѝ се отпусна върху моето рамо. Но тръпките продължаваха да я пробождат, колкото и да я увещавах.

— Хайде, Тес, отвори очи и се усмихни.

Тя действително повдигна клепачи, бавно и вяло. Те ме гледаха тъй особени, че аз отново започнах да я успокоявам.

— Всичко това са глупости, Теси. Не ми казвай, че се страхуваш да не ти се случи нещо.

— Не — каза тя. Но алените ѝ устни трепереха.

— Какво има тогава? Боиш ли се?

— Да. Но не за себе си.

— За мен ли? — весело попитах аз.

— Да, за теб. — Тя отговори почти недоловимо. — Притеснявам се за теб.

В началото започнах да се смея, но когато осъзнах казаното току-що, аз останах като гръмнат. Това беше върхът на идиотията ми. По време на мига, прострял се между нейните думи и моя потенциален отговор, аз можех да посоча хиляди сносни отвори на това невинно признание. Можех да обърна нещата на шега. Можех да се направя, че не съм разбрал, и да я уверя, че съм напълно добре. Можех просто да изтъкна, че е невъзможно тя да ме обича. Но отговорът ми изпревари всички тези мисли. Осъзнах се едва впоследствие, когато вече я бях целунал.

Същата вечер се отправих на обичайната си разходка в парка, от която се възползвах, за да размисля над случилото се по-рано.

Прибързаността ми беше ме тласнала по път, от който нямаше връщане, трябваше да призная това. Не можех да се определя като човек със скрупули, но няхах никакво намерение да лъжа себе си или Теси. Единствената страст на живота ми лежеше заровена в слънчевите гори на Бретан. Но дали тя бе погребана завинаги? Не, крещеше Надеждата. В продължение на три години аз бях слушал гласа ѝ. В продължение на три години се бях ослушвал, за да чуя заветните стъпки на прага си. Дали Силвия бе забравила? Не, крещеше Надеждата.

Вече казах, че не съм добър човек. Това е истина, но освен това трябва да изтъкна, че не съм и някакъв водевилен злодей, много моля. Бях водил неразумния живот на хедонист, без предварителни размисли за отегчения от рода на последствия. Освен работата ми, имаше само още едно, към което се отнасях сериозно. И това нещо лежеше скрито — а може би изгубено — в бретонските гори.

Вече беше късно да съжалявам за случилото се днес. Същината му не притежаваше значение: жалост, неочаквана мъка или по-жесток инстинкт на задоволство и суета. Важното беше, че пътят лежеше пред мен. И ако не исках да стъпча едно невинно сърце, аз трябваше да поема напред. Страстната дълбочина на обич, за която дори не бях подозирал, аз, въобразявалият си, че познава света, не бе ми оставила друга алтернатива, освен да отпратя Теси. Може би защото се опасявам да не причинявам болка на другите, може би защото в мен няма почти нищо от мрачните пуритани — аз не се отрекох от отговорността за тази необмислена целувка. А в действителност няхах и време, защото дверите на сърцето ѝ се разгърнаха, за да ме вземат в прегръдката си. Онези, които редовно изпълняват дълга си и извличат мрачно задоволство от нещастията, които причиняват на себе си и на другите, може би биха удържали. Аз не удържах. Не се осмелих. И след уталожването на бурята аз казах на Теси, че за нея би било по-добре да обикне Ед Бърк и да носи златен пръстен, но тя не искаше да чуе. Тогава си помислих, че щом тя е решила да обича човек, за когото не иска да се омъжи, по-добре този човек да бъде аз. Аз поне можех да се отнасям към нея с разумна привързаност, а когато ѝ омръзнях, краят щеше да ѝ донесе не по-лошо, а по-добро. Спомних си обичайния начин, по който приключваха платоничните връзки, а също и начина, по който мисълта за подобна връзка ме отвращаваше. Знаех, че се

нагърбвам с нещо много сериозно за тъй неморален човек, но нито за момент не се съмнявах, че тя няма да бъде в безопасност с мен. Ако ставаше дума за която и да е друга, а не за Теси, изобщо не бих се и замислял. Но и през ум не ми минаваше с нея да постъпя по подобен начин. Затова си позволявах да погледна бъдещето открито и да видя най-вероятните развития на връзката ни. Теси или щеше да се умори бързо, или да стане нещастна, с което да ме принуди да склуча брак с нея или да си ида. Ако се оженех за нея, тя щеше да продължи да бъде нещастна. Тя не беше жена, подходяща за мен, нито аз бях мъж, подходящ за която и да било жена. Миналото ми определено ме посочваше като неподходящ съпруг. Ако си отидех, тя или щеше да се разболеет от мъка, да се възстанови и да склучи брак с някой Еди Бърк, или в отчаянието си да стори нещо глупаво. Но ако тя се отегчеше от мен, бъдещият ѝ живот щеше да запази потенциала си — красиви момчета, годежни пръстени, близнаци, апартамент в Харлем и Бог знае още какво. И докато минавах край дърветата около Арката аз реших, че в мое лице тя ще открие истински приятел, а пък бъдещето ще си дойде самичко. Когато се прибрах у дома, започнах да се обличам в официалните си дрехи, защото на скрина ме чакаше уханна бележка, гласяща: „Чакай ме с кола пред задния вход в единадесет“. Бележката носеше подписа на Едит Кармичъл от театър „Метрополитън“.

Вечерях — вечеряхме — в „Соларис“. Зората бе започнала да позлатява кръста на църквата, когато изникнах на площад „Вашингтон“ (бях оставил Едит в Брунсуик). В парка нямаше жива душа. И алеята, която отвеждаше от статуята на Гарибалди до жилищния комплекс „Хамилтън“ си оставаше пуста. Но на стълбите пред двора на църквата видях да седи човек. При вида на белезникавото подпухнало лице ме обзе неволен страх, накара ме да ускоря крачка. А непознатият изрече нещо, което можеше да е насочено към мен, а може би към него самия. Във всеки случай аз бях споходен от изгарящ гняв при мисълта, че подобно създание се осмелява да ме заговаря. За момент страшно силно се изкушавах да се обърна и да стоваря бастунчето си върху главата му. Въпреки това не отстъпих пред изкушението, а влязох в сградата и се отправих към апартаментата си. Известно време се въртах в леглото, в напразни опити да излея гласа му от ушите си. Той се беше вклинил в главата ми, наглецът, и мърморенето оставаше неунищожимо като мазния дим на

лой или на някаква гнилото. Ефект от мятането ми все пак се прояви, макар и не желаният: постепенно започнах да разбирам думите, измърморени от плужека. Техният смисъл се появи бавно, като сричките на нещо забравено. Смисълът, носен от звуците, се изразяваше в следното питане:

— Получи ли Жълтия знак?

— Получи ли Жълтия знак?

— Получи ли Жълтия знак?

Аз побеснях. Какво искаше да каже той с това? Наругах го мислено, преди да се обърна за последен път и да заспя. А при събуждането си открих, че съм пребледнял — беше ме посетило съновидението от предишната нощ. И то ме притесняваше повече, отколкото бях склонен да призная.

Облякох се и отидох в ателието си. Теси седеше край прозореца, но при влизането ми се надигна, за да обвие ръце около шията ми и да ме целуне. Тя изглеждаше тъй сладка и нежна, че аз я целунах втори път, преди да се настаня пред триножника.

— Къде е етюдът, който започнах вчера? — попитах аз.

Теси знаеше какво имам предвид, но не отговори. Аз сам се заех да търся сред купчините, като додадох:

— По-бързо, Тес, пригответи се. Трябва да се възползваме колкото се може повече от утринната светлина.

Когато се отказах да търся сред картините и се надигнах, за да огледам останалата част от ателието, забелязах Теси да стои край паравана, все още облечена.

— Какво има? — казах аз. — Да не би да ти е зле?

— Не, нищо ми няма.

— Тогава побързай.

— Както... както винаги ли искаш да позирам?

Едва тогава разбрах. Ето че изникваше ново усложнение! Естествено, в променилите се обстоятелства бях изгубил най-добрия гол модел, с когото някога бях работил. Лицето на Теси аленееше. Уви! Двамата бяхме вкусили от плода на знанието и Райската градина вече бе нещо необратимо отминало — поне за Теси.

Изглежда, тя долови разочарованието ми, защото каза:

— Щом искаш, ще позирам. Скицата е тук, зад паравана.

— Не, ще започнем нещо друго.

От гардероба си извадих мавърски костюм, който блестеше от сърма. Тази автентична одежда веднага омагьоса Теси, която от своя страна побърза да се оттегли зад паравана. При повторната ѝ поява бе мой ред да се удивлявам. Над челото ѝ дългата черна коса бе пристегната с тюркоазена диадема, а кичурите се лееха над блестящата тъкан. Краката ѝ бяха обвити в бродирани чехли и в полата на костюма ѝ, покрита със сребърни арабески, която стигаше до глезените. Тъмносинята жилетка също бе бродирана със сребърна нишка, а късата жилетка с тюркоази ѝ отиваше удивително. Усмехната, тя се приближи до мен. От джоба си извадих златен кръст с верижка и го окачих на шията ѝ.

— Това е за теб, Теси.

— За мен?

— Да. Сега застани на мястото си.

Но тя, усмихната сияйно, за втори път изтича зад паравана, за да изникне с кутийка, върху която бе изписано името ми.

— Възнамерявах да ти я дам вечерта, преди да си тръгна — обясни тя, — но след този подарък просто не можех да чакам.

Аз отворих кутията. Върху розовия памук вътре лежеше черна ониксова брошка, украсена с интересен златен символ. Той не приличаше на арабски, не беше и йероглиф. По-късно щях да узная, че този символ не принадлежи към никоя човешка писменост.

— Това е всичко, което мога да ти подаря — смутено каза тя.

Самият аз също бях смутен, но успях да се прикрия и да я уверя, че винаги ще пазя и нося дара ѝ. Тя лично прикрепил брошката към ревера ми.

— И все пак е било глупаво от твоя страна, Тес, да ми купуваш нещо толкова скъпо.

— Не съм я купувала — засмя се тя.

— А откъде я имаш?

Тогава тя ми разказа как намерила брошката, когато един ден се връщала от Аквариума. Никой не се отзовал на обявите за намерена вещь, които тя публикувала.

— Това беше миналата зима — рече девойката. — В същия ден, когато за пръв път ми се присъни катафалката.

Аз си припомних кошмара от предишната нощ, но си замълчах. Много скоро въгленът ми летеше над чисто платно, а Теси стоеше

неподвижни на подиума си.

III

Последвалият ден се оказа съкрушителен. Докато премествах картина от един статив на друг, се подхлъзнах върху дъските и паднах лошо, при което си нараних китките. И двете бяха тъй зле изкълчени, че беше безсмислено да опитвам да държа четка, така че трябваше да обикалям студиото и да разглеждам недовършените рисунки. Врълетялото ме отчаяние в един момент ме принуди да седна да пуша. Вън валеше дъжд, подмятан от вятъра и трополещ по покрива на църквата. В настоящото ми състояние тропотът му ме влудяваше. Теси остана да бродира край прозореца; на моменти тя повдигаше глава и ме поглеждаше с тъй невинно състрадание, че аз започнах да се срамувам от раздражението си и се огледах за нещо, с което да се залисвам. Бях прочел всички вестници и всички книги от библиотеката, но за да се намирам на работа, се отправих до лавиците и започнах да размествам заглавията с лакът. Познавах всеки том по външен вид; и сега изпитах паметта си, докато бавно минавах край тях и си подсвирквах, за да сдържа гнева си. Връщането ми в трапезарията бе осуетено от съзирането на книга, подвързана в змийска кожа и поставена в края на последната лавица. Виж, нея не си я спомнях, а от мястото си не можех да различа бледите букви върху гърба, затова отидох до салона за пушене и повиках Теси. Тя изникна от ателието и се покатери, за да достигне книгата.

— Какво е заглавието? — попитах аз.

— „Кралят в жълто“.

Бях объркан. Кой бе оставил тази книга тук? Как така се беше озовала в дома ми? Отдавна бях решил, че не само никога няма да разтворя тази книга, а и че нищо на света няма да ме накара да я купя. Тъй като се опасявах, че в някой момент на слабост любопитството може да ме изкуши да я разтворя, аз бях избягвал дори да поглеждам към нея в книжарниците. Пък дори и да посегнех, трагедията с младия Кастейн, когото бях познавал добре, не би ми позволила да разгърна гньсните страници. Винаги бях отказвал да се вслушвам в разговорите,

обсъждащи тази книга, пък и никой не смееше да обсъжда отвъд второто действие, така че нямах представа за съдържанието ѝ. Просто се вглеждах към отровните корици по начин, съответстващ на змия. Поне подвързията бе подобаваща.

— Изобщо не я и докосвай, Теси. Слизай.

Естествено, съветът ми се оказа достатъчен, за да породи любопитството ѝ — преди да съм успял да ѝ попреча, тя вече бе сграбчила книгата и с кикот побягна обратно към студиото. С предизвикателна усмивка тя се измъкна от безсилните ми ръце. Не ми оставаше друго, освен да я последвам.

— Теси! — извиках аз подире ѝ. — Говоря сериозно. Остави книгата. Дори не я разгръщай.

Гонитбата ме отведе обратно в библиотеката, която се оказва празна. Обходих и двете гостни стаи, спалните, пералнята, кухнята, преди да се върна в библиотеката за трети път и да подема систематично търсене. Тя се бе скрила тъй добре, че едва половин час по-късно я открих да клечи бледа и смълчана край таванския решетъчен прозорец. Още при първото си вглеждане видях, че тя е била наказана за лекомислието си. „Кралят в жълто“ лежеше в краката ѝ, разтворен далеч отвъд безопасната част. И по вида на Теси личеше, че за нея е прекалено късно. Лз я хванах за ръката и я отведох обратно в ателието. Тя изглеждаше замаяна; когато ѝ казах да полегне на дивана, девойката се подчини веднага. Малко след това затвори очи и дишането ѝ се забави, но не можех да определя дали е заспала. Известно време седях край нея, но тя не помръдна и не каза нищо. Надигнах се, върнах се в тавана и взех книгата в по-здравата си ръка. Макар тя да ми се струваше тежка като олово, аз я отнесох право в студиото, седнах на килима пред канапето, отворих я и я прочетох цялата.

Когато, отслабнал от вълнение, отпуснах книгата и уморено се облегнах на канапето, Теси отвори очи и ме погледна.

Беше изминало известно време на монотонно напрежение, преди да осъзная, че двамата обсъждаме „Кралят в жълто“. Какъв грях е написването на подобни думи — думи, които са ясни като кристал, напевни като бълбукането на извор; слова, носещи блясъка и сиянието

на отровните диаманти на Медичите! Какво отчаяние и безнадежно обричане изпитва онази душа, която умее да удивлява и сковáva человете с подобни думи; думи, разбирали и от невежи, и от начетени, по-ценни от скъпоценности, по-успокояващи от музика, по-страховити от смърт!

Двамата продължавахме да разговаряме, забравили съгъстващите се сенки. Тя ме умоляваше да захвърля брошката от черен оникс, за чиято инкрустация вече знаехме, че представлява Жълтия знак. Никога няма да узная защо отказах, макар че дори в този момент, докато пиша това признание в спалнята си, бих се радвал да зная какво ми е попречило да откъсна Жълтия знак от гърдата си и да го хвърля в пламъците. Сигурен съм, че съм искал да го сторя, и въпреки това, настояванията на Теси останаха без ответ. Нощта се спусна, часовете продължаваха да се разтеглят, а ние продължавахме да мълвим един на друг за Краля и Бледната маска. Среднощ отекна от мъгливите кули на обвития в мъгла град. А ние разговаряхме за Хастур и Касилда — додето вън мъглата обмиваше прозорците. Тъй вълните от облаци обливат бреговете на Хали.

Домът бе притихнал; никакъв звук не долиташе от мъгливите улици. Теси лежеше сред възглавничките, пробола тъмнината със сивия овал на лицето си. Но ръцете ѝ оставаха вкопчени в моите. И аз знаех, че тя познава и разбира мислите ми — точно както аз разбирах нейните: двамата бяхме открили мистерията на Хиадите и Фантомът на истината бе тук. И докато двамата провеждахме диалога си, сенките се стичаха край нас бързо и безшумно, а от далечината дочухме звук. Той се приближаваше все повече и повече, долетял от улицата, по-близо и по-близо, за да спре пред постройката. Аз се приближих до прозореца и видях черна катафалка. Входната врата на сградата се отвори и затвори, а аз треперещ се промъкнах до вратата на апартамента си и я залостих, макар да знаех, че никакви резета и ключалки не са в състояние да спрат създанието, което идваше за Жълтия знак. Вече можех да чуя как се придвижва тихо по коридора. Той бе достигнал вратата и резето ѝ се разлагаше при допира му. И той влизаше. Аз се вирах в мрака, но когато той влезе в стаята, не го видях. Усетих го да ме обгръща в студения си мек допир; едва тогава извиках и започнах да се мятам отчаяно — и напразно. Той откъсна ониксовата брошка от дрехата ми и ме удари по лицето. При падането

си чух Теси да проплаква. Нейният дух избяга; дори и падащ, аз копнеех да я последвам, защото знаех, че Кралят в жълто е разгърнал окъсаната си мантия и вече ми оставаше само да се моля на Бог.

Бих могъл да разкажа още, но не виждам каква полза би имало от това. На мен самия никаква човешка сила вече не е в състояние да ми помогне. Аз лежа, пишейки, без да се интересувам дали ще успея да довърша писанието. Мога да си представя как повиканият лекар събира стъклениците и прахчетата си и с познат жест се обръща към свещеника.

Те много ще искат да узнаят за разигралата се трагедия — онези от външния свят, които пишат книги и печатат вестници в милионен тираж. Но аз няма да пиша повече. Изповедникът ще запечата последните ми думи със свещената си тайна. Онези от външния свят може и да изпрацат съчовеците си в противни домове и край огнища на тлееща смърт, а вестниците им ще плачат в кръв и сълзи, но с мен шпионите им ще има да чакат. Те знаят, че Теси е мъртва и че аз умирам. Те знаят как останалите жители на сградата, призовани от адски писък, са се втурнали в стаята и са открили един жив и двама мъртви, но те не знаят какво ще им кажа. Те не знаят, че докторът е казал, сочейки към противната разложена купчина на пода — противния труп на пазача от църквата:

— Не мога да предположа нищо и нямам обяснение. Този човек е мъртъв от месеци!

Мисля, че умирам. Искан ми се свещеникът.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.